No : 2026/83
Tarih : 10.11.2026
Konu : Beyanname Süreçleri; Verginin Dijital Yolculuğu

Beyannamenin Dijital Yolculuğu: GİB Verileri ve Yeni e-Beyan Dönemi

Vergisel süreç, bir faturanın veya gider belgesinin kayda alınmasıyla başlar; kontroller, beyanname, tahakkuk ve ödeme aşamalarıyla devam eder. Bu zincirin büyük bölümü artık dijital ortamda yürütülüyor. Ancak elektronik beyanname vermek ile doğru ve eksiksiz beyanda bulunmak aynı şey değil.

Gelir İdaresi Başkanlığının (GİB) verileri ve Kasım 2026 itibarıyla uygulamaya giren yenilikler, bu ayrımı daha da önemli hâle getiriyor.

2004'te %1,25, 2025'te %99,9: Beyannamede dijital dönüşüm

GİB, e-Beyanname uygulamasını 1 Eylül 2004'te başlattı. O yıl beyannamelerin yalnızca %1,25'i elektronik ortamda alınırken bu oran 2025 sonunda %99,9'a ulaştı. Başkanlığın 2025 Yılı Faaliyet Raporuna göre yıl içinde elektronik ortamda 103.649.606 beyanname alındı. Dijitalleşmenin ölçeği yalnızca beyannamelerle sınırlı değil:

- **Beyan ve kayıt:** 2025'te Hazır Beyan Sistemi üzerinden beyanname veren mükellef sayısı 2.422.861; Defter-Beyan Sisteminin yıl sonundaki aktif kullanıcı sayısı yaklaşık 2,9 milyon.
- **Belge ve defter:** 2025 sonunda e-Fatura uygulamasından yararlanan mükellef sayısı 1.937.308; yıl boyunca düzenlenen e-Fatura sayısı 1.188.605.103. e-Defter uygulamasına başvurusu kabul edilen mükellef sayısı 2.192.798.
- **Dijital hizmet:** 2025'te Dijital Vergi Dairesinde 20.893.704 işlem gerçekleştirildi. GİB'in faaliyet raporunda bu çatı altında sunulan hizmet sayısı 219 olarak belirtiliyor.

Bu göstergeler farklı ölçümleri ifade ediyor: beyanname ve fatura sayıları işlem hacmini, mükellef ve kullanıcı sayıları ise uygulamaların yaygınlığını gösteriyor. Dolayısıyla birbirleriyle toplanmaları veya doğrudan karşılaştırılmaları doğru değil.

Hangi beyanname, hangi yükümlülüğü bildiriyor?

Beyanname türü, mükellefiyetin niteliğine ve yapılan işleme göre değişiyor. KDV beyannameleri teslim ve hizmetlere ilişkin hesaplanan, indirilecek veya sorumlu sıfatıyla beyan edilecek vergileri; Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi (MPHB) vergi tevkifatlarını ve kapsamdaki sigortalıların prim ve hizmet bilgilerini bildiriyor. Geçici vergi beyannameleri ilgili hesap döneminin üçer aylık kazançlarını, yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri ise yıllık matrah ve vergiyi konu alıyor. Faaliyete göre ÖTV, konaklama vergisi, damga vergisi ve Turizm Payı beyannamesi gibi ilave yükümlülükler de doğabiliyor. Her beyanname aylık veya üç aylık verilmez; dönem ve süreler ayrı ayrı değerlendirilmelidir.

Kayıttan tahakkuka: Hangi sistem kullanılacak?

Fatura, e-belge, banka, bordro ve diğer veriler önce muhasebe kayıtlarıyla eşleştirilir; matrah, istisna, indirim ve tevkifat kontrollerinden sonra ilgili beyanname oluşturulur. Gönderim kanalı, beyanname türüne ve döneme göre değişir:

- **Yeni e-Beyan:** Uygulamaya alınan beyanname türleri yeni e-Beyan ortamında hazırlanıp onaylanır; uyumlu yazılımlarla web servis entegrasyonu da mümkün olabilir.
- **BDP / e-Beyanname:** Hâlen bu kanalda verilen beyannameler ile kapsamı belirlenen geçmiş dönem/düzeltme beyannameleri için Beyanname Düzenleme Programı (BDP) ve e-Beyanname süreci devam eder.

tax@taxia.com.tr +90 212 211 11 10 Mecidiyeköy Mah. Şehit Ahmet Sokak Ada Res. No: 6-10/51 Şişli/İstanbul

- **Özel uygulamalar:** Kapsamdaki işletme hesabı, serbest meslek ve basit usul kayıtları Defter-Beyan Sisteminde; belirli gelir türlerine ilişkin yıllık gelir vergisi beyanları ise Hazır Beyan Sisteminde yürütülür.

Beyanname dosyasının hazırlanması tek başına yeterli değildir. Elektronik gönderimin başarılı olması, beyannamenin onaylanması, tahakkuk bilgilerinin alınması ve verginin süresinde ödenmesi birbirinden ayrı adımlardır.

İstanbul'da KDV beyannamelerinde 1 Kasım 2026'dan itibaren yeni dönem

GİB'in 2 Kasım 2026 tarihli duyurusu uyarınca İstanbul'daki KDV1, KDV2, KDV2B, KDV4 ve KDV9015 beyannameleri, Ekim 2026 vergilendirme döneminden başlayarak yeni e-Beyan sisteminden alınmaktadır. Böylece bu beyanname türlerinde geçiş tüm illere yayılmıştır. Buna karşılık, önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin ilk kez verilecek beyannameler ile o dönemlere ait düzeltmeler, e-Beyanname (BDP) üzerinden verilmeye devam edecektir. Uygun muhasebe programlarında entegrasyon (web servis) yoluyla gönderim imkânı da bulunmaktadır; bu imkânın kullanılabilmesi programın teknik uyumuna bağlıdır. Ekim ayı bültenimizde bu duyuruya yer vermiştik.

Dijitalleşme kolaylık sağlıyor; kontrol sorumluluğunu kaldırmıyor

e-Fatura kayıtlarıyla KDV beyanı, ücret bordrolarıyla MPHB, muhasebe kayıtlarıyla geçici/yıllık vergi matrahları arasında tutarlılık sağlanmalı; geçmiş dönem düzeltmeleri ve tahakkuklar ayrıca izlenmelidir. Yeni sistemler manuel işlemleri azaltabilir, ancak belgenin niteliği, doğru dönem, matrah, istisna ve indirimlerin hukuki değerlendirmesi hâlâ mükelleflerin ve meslek mensuplarının sorumluluğundadır. Verginin dijital yolculuğunda esas kazanım, yalnızca hız değil, izlenebilir ve doğrulanabilir bir beyan sürecidir.

Son söz;

Türkiye'nin 9–20 Kasım 2026 tarihlerinde Antalya'da COP31'e ev sahipliği yaptığı bu günlerde, kamu hizmetlerinin çevresel etkisini de konuşmak gerekiyor. Vergi süreçlerinin dijitalleşmesi; kâğıt, baskı, fiziki arşiv ve belge taşıma ihtiyacını azaltma potansiyeliyle bu gündemin bir parçası. Gelir İdaresi Başkanlığının 2025 Yılı Faaliyet Raporuna göre, 1,2 milyar adet elektronik fatura kesilmiş, bir yılda 103,6 milyon beyanname elektronik ortamda alınmış ve elektronik beyan oranı %99,9'a ulaşmış durumda.

Bu rakamlar doğrudan bir karbon azaltımı hesabı sunmasa da dönüşümün ölçeğini gösteriyor. Yeni e-Beyan dönemi de bu yolculuğun bir sonraki adımı. Belki seneye faaliyet raporlarında bu detayları da görürüz.

Teşekkürler,

Çağla Çetin

Serbest Muhasebeci Mali Müşavir

Sevgi & Saygılarımızla,

Tax & International Advisory | Taxia & Taxademy